

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

саморозвиток та самоосвіту, інформаційну, комунікативну, полікультурну, а за умови залучення прикладних комп'ютерних програм, й компетентнісну продуктивну творчу діяльність. Під час проведення уроків широко використовую програмні засоби навчання та мультимедіа: презентації (програма Microsoft Power Point, відеоролики (програма Windows Movie Maker), комп'ютерні програми (MS Office Word, MS Paint) тощо, які дають змогу продемонструвати на уроці ті явища, які в реальному світі побачити неможливо або складно. Часто діти бояться висловлювати свою думку, бояться помилитися. Комп'ютер створює на уроці сприятливий мікроклімат, знімає напругу. Він дає змогу перетворити окремі етапи уроку на гру.

Отже, вдала інтеграція сучасних інформаційно-комунікаційних та педагогічних технологій інтерактивного, особистісно-орієнтованого навчання дасть змогу розвивати творчі здібності, а значить, і формувати творчу особистість учня.

Список використаних джерел

1. Використання мультимедійних технологій у процесі навчання // Завуч. - 2007. - №3 – С.10-11.
2. Підгорна В.В. Методика та педагогічні умови впровадження мультимедійних технологій. Видавництво А.С.К., 2003. - 192с.
3. Селевко Г.К. Проектуємо комп'ютерний урок // Відкритий урок. – 2006. - №3-4. - С.12.

БРИЖАК Н.Ю.,
ТРИФАНОВА Д.А.

Мукачівський державний університет, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЯ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Вільний та всебічний розвиток особистості є не тільки високим соціальним ідеалом, але й важливою умовою становлення суспільства, яке орієнтується на універсальні, гуманістичні та демократичні цінності. Теоретичне осмислення цього процесу є однією з фундаментальних проблем сучасної педагогіки дозвілля. Важливим напрямком її вирішення стає глибоке дослідження вільного часу, його ролі та місця у формуванні та розкритті творчого потенціалу особистості.

Проблему організації дозвілля розглянуто у працях В. Воловика, Т. Гусь, Б. Брилін, Ю. Бардашевської та вони розглядають функції та принципи дозвіллевої діяльності. Питання дитячого дозвілля констатовано у працях І.Белецької, О.Дибі, В.Пічі. Вітчизняні і зарубіжні педагоги звертали увагу на проблему виховного впливу дозвілля на процес формування підростаючого покоління, зокрема В. Сухомлинський, К. Ушинський, Н. Цимбалюк та ін..

На думку видатного українського педагога В. Сухомлинського: «Створити для дитини вільний час - це не означає надати їй можливість робити все, що заманеться. Стихійність може виховати неробство, недбалість» [1].

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови [2]

зазначено, що дозвілля можна розглядати як частину неробочого часу, що залишається у людини за вирахуванням непорушних, необхідних витрат.

У підручнику «Дозвіллезнавство» за авторством В. Бочелюк наведено таке визначення: «дозвілля являє собою сукупність різних видів діяльності, якими індивід займається за власною волею: відпочинок, розваги, підвищення майстерності, світа, участь у житті суспільства тощо» [3, с. 3].

У публікаціях Ф. Махова, Н. Сердюкова акцентовано увагу на тому, що дозвілля є категорією часу і його структура складається із інтегральних видів діяльності. Серед найбільш вагомих науковці виокремлюють наступні:

- інформаційно-комунікативну діяльність (перегляд телепередач, слухання радіо, читання);
- задоволення культурних потреб та запитів;
- активні форми відпочинку та дозвілля;
- пасивні форми проведення відпочинку;
- різні форми розваг та витрати часу на пересування [4, с. 22-23].

Н. Брижак визначає поняття «дозвілля школярів» як «сферу, в якій вони мають змогу виступити в нових для себе ролях, які кардинально відмінні від сімейних та шкільних. На основі дозвілля школярі можуть цілеспрямовано розкрити свої природні потреби в свободі та незалежності та через активну діяльність та максимально повно самовиразитися» [5, с. 15].

Організуючи дозвілля, педагог має дотримуватися певних принципів. Принципи становлять теоретичні, соціальні, культурні, політичні, організаційні засади, на яких ґрунтується дозвіллева діяльність, а саме:

- природодоцільності;
- самодіяльності та ініціативи;
- індивідуалізації дозвіллевої діяльності;
- врахування реального оточуючого світу, включення в нього дітей;
- виявлення і розвиток інтересів, потреб дітей у різних видах діяльності (трудовій, спортивній, художній, екологічній, самообслуговуванні) [5, с. 16].

Перераховані принципи спрямовані на розв'язання відразу декількох завдань: з однієї сторони – їх застосування забезпечить довіру та відкритість, з іншої – продемонструє етичні і культурні цінності, які необхідно реалізовувати під час дозвілля.

Дозвіллевий час молодших школярів має великий вплив на їх пізнавальну діяльність, тому школярам пропонується значна кількість різноманітних видів дозвіллевої діяльності, зокрема:

- активна діяльність на природі (фізичні навантаження – піші походи на один-два дні, туристичні гірські і морські походи для старших і спеціально підготовлених дітей; діяльність орієнтована на природу – краєзнавчі екскурсії, астрономічні спостереження; досвід життя на природі – встановлення палатки, розпалювання вогнища, приготування їжі, орієнтування на місцевості та ін.);

- мистецтво (виконавче мистецтво – співи, танці, театральні постановки, участь у конкурсах, самодіяльних концертах; художньо-прикладне мистецтво – малювання, виготовлення виробів із паперу, шкіри, соломки, тканини, ниток,

природних матеріалів, в'язання, вишивання, флористика, розпис по дереву, випалювання по дереву тощо.);

– техніка (технічна творчість – виготовлення моделей планерів і морських кораблів; технічне обслуговування – заняття з автосправи, навчання комп'ютерної грамотності та ін.) [5, с. 23].

В останній час серед найбільш поширених і ефективних форм організації дитячого дозвілля виділилася педагогічна анімація, яка, по суті, об'єднує різні форми дозвіллевих занять (гру, театралізацію, психологічні, пізнавальні тренінги, масові свята і т. д.).

Отже, для того, щоб дитина змогла здійснити усвідомлений вибір виду дозвілля, педагог повинен попередньо ознайомити із тими видами діяльності, які можуть бути цікавими для кожної конкретної особистості. При цьому роль педагога полягає у конкретній допомозі кожній дитині зробити свій вибір, а також стимулюванні дитини до розширення світогляду, власних інтересів, дослідження нових напрямків діяльності.

Список використаних джерел

1. Сухомлинський В. О. Вибрані твори. В 5-ти томах. Т.2. К.: Радянська школа, 1976. 670 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728с.
3. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство: Навчальний посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
4. Українська культура: минуле, сучасне та шляхи розвитку. Зб. наук. пр. – К., 1997. – Вип. 2. – 245с.
5. Брижак Н.Ю. Методика гурткової та клубної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах : навчальний посібник / Н. Ю. Брижак. – К.: Логос, 2017. – 126 с.

БРИЖАК Р.В.,
ШЛЯХТА Н.В.

Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ», Україна

НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Сучасна освітня парадигма передбачає утвердження гуманістичного підходу до творчого розвитку особистості. Особлива роль у цьому відводиться мистецтву як засобу формування творчої особистості, і зокрема, хореографічному. Саме хореографічне мистецтво сприяє творчій реалізації особистості, адже у процесі створення хореографічної композиції фантазія, різноманітність, непередбачуваність відіграють неабияку роль, а кожне виконання вимагає від виконавця імпровізації і творчості.

Народний танець є пластичним видом мистецтва, в якому образи створюються за допомогою музично організованих, ритмічних рухів людського тіла. Творчий потенціал народного танцю генетично закладений вже у його

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>